

Pèl & Ploma

Aquest numero conté la **llista complerta** de totes les obres exposades per en **Ramon Casas**, a l'**exposició** que l **Pel & Ploma** ha organitzat a **Can Pares**. ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁

Dibuix que decora les invitacions

Catalec complet de les obres exposades

Totes les obres marcades amb etiqueta verda poden adquirir-se. Al despaig de Can Parés saben els preus

Retrats al carbó,

realçats de color

1. Albéniz, Isaac	43. Figuerola, Luis	88. Nicolau, Antonio
2. Almirall, Valenti	44. Font y Torné, Manel	89. Nieto, Eduardo
3. Arana	45. Fuentes, Enric de	90. Nonell, Isidro
4. Baró, Teodoro	46. Galceràn, Celestí	91. Oller, Narcís
5. Barrau, Laureano	47. Galceràn, Leandre	92. Ortiz, Daniel
6. Bassegoda, Bonaventura	48. Galofre, Baldomero	93. Parera
7. Bernis, Albert	49. Garnelo, José	94. Parés, S. Bta.
8. Boada, Joseph	50. Gatvillaró	95. Pascó, Joseph
9. Boixet, Ezequiel (J. Buscón)	51. Gay, Joan	96. Pascual, José
10. Bosch, Vicente	52. Gay, Joan	97. Pellicer, Joseph Lluís
11. Brossa, Jaume	53. Gener, Pompeu	98. Pichot, Ramon
12. Camino, Rosendo	54. Gomis, Vicens	99. Pin y Soler, José
13. Carbó, Emilio	55. Granados, Enric	100. Pons, Joseph
14. Carbó, Enrique	56. Graner, Lluís	101. Prat de la Riba, Enric
15. Carbó, Miquel	57. Gual, Adrià	102. Puig, Dionis
16. Casanovas, Francisco	58. Hugué, Manolo	103. Puig y Cadafalch, Joseph
17. Casas, Joaquim	59. Iglesias, Ignasi	104. Reynés, Joseph
18. Casas, Ramon	60. Jordà, José M. ^a	105. Ribera, Antonio
19. Casas, Roman	61. Junyent, Sebastià	106. Riera, J. Alexandre
20. Casellas, Raimond	62. Labarta, Lluís	107. Riquer, Alexandre de
21. Castellà, Manel	63. Llanas, Alberto de Sicilia	108. Romeu, Pere
22. Chia, Joan	64. Llissas, Ramon	109. Romeu, D. Pedro
23. Clarasó, Enric	65. Malats, Joaquín	110. Rusiñol, Santiago
24. Codina, Jaume	66. Mané y Flaquer, Joan	111. Sánchez Ortiz, Modesto
25. Codina, Joseph	67. Maragall, Joan	112. Sert, J. M. ^a
26. Coll y Britapaja	68. Marquina, Eduardo	113. Suñol, Esteve
27. Coll y Rataflutis, Pere	69. Mas, Adolf	114. Tasso, Torquato
28. Coll y Rataflutis, Pere	70. Maspons, Fco. de Paula	115. Teixidor, Francisco
29. Corominas, Pere	71. Masriera, Francisco	116. Terrasa
30. Corominas, Eusebio	72. Masriera, Frederic	117. Thomas, Eudali
31. Costa, Carlos	73. Masriera, José	118. Thomàs, Eudald
32. Cusachs, José	74. Massó Torrents, Jaume	119. Thomas, Joseph
33. Cusí, Manuel	75. Mas y Fontdevila, Arcadi	120. Utrillo, A.
34. De Mulder	76. Matilla, Segundo	121. Utrillo, M.
35. De Vriendt	77. Meifren, Eliseo	122. Urgell, Modesto
36. Dorda	78. Meifren, Joseph	123. Valentí, Agustí
37. Domínguez	79. Mestres, Apeles	124. Vallmitjana Abarca, Agapito
38. Duran y Bas, Manuel	80. Mestres, Félix	125. Vallmitjana, Juli
39. Duran y Ventosa, Manuel	81. Millet, Lluís	126. Vallmitjana, Venanci
40. Escuder, Juan	82. Miquel y Badia, Francisco	127. Vidiella, Carles
41. Fargas, Miquel	83. Miralles, Hermenegildo	128. Vilanova, Emili.
42. Ferrater, Anton de	84. Mir, Joaquim	129. Vilaregut, Salvador
	85. Montserrat	130. Vilumara, Maurici
	86. Morera, Enric	131. Vives, Amadeu
	87. Napoleon, E. Fernández, <i>dit.</i>	132. Zuloaga, Ignacio

Originals dels dibuixos publicats en el «Pèl & Ploma»

1. Aprenent ciclista
2. L'hamaca
3. Si vieillesse pouvait
4. Goma ciclista
5. Devoció
6. Venus ciclista
7. Ball de festa major
8. Dèu kilos dalt; 100 a sota
9. La parade des forains
10. Llegint
11. Un viudo sense criatures
12. Cap, fondo vermell
13. Cap, fondo vert
14. Dibuix anunci Escofet
15. Cap a la gloria, dibuix a la mina de plom
16. L'espera
17. Mirant volar les mosques
18. El vel
19. Dóna roja
20. L'acroc
21. Pèl & Ploma
22. Estudi al carbó, realçat de pastel
23. El berret blanc
24. Sereno! (o nublado)
25. Miss Gardenia
26. Senyor Domingo
27. En el teatre intim
28. La toilette
29. Foc de Sant Joan
30. Fent senyes
31. L'alfabrega
32. Al boulevard
33. Croquis dels gimnastes
34. Clown de secà
35. Matrona atleta
36. El refajo
37. La valona
38. La dòna-canó
39. Dibuix anunci Callís
40. Dibuix anunci Chassaigne
41. Dibuix anunci Mayol

42. Esboç anunci Callís
43. Original anunci «Art Décoratif»
44. Cap, fondo rosa
45. L'enterro de la nuvia
46. Contemplació
47. Dibuix pera un anunci
48. Dibuix al carbó
49. A la platja
50. Al quartelillo!
51. L'arribada a l'estació no monumental
52. El clavell
53. L'ultima xula
54. Collet monté
55. En Pep
56. Sarau
57. Sarau
58. En José María
59. Pintora
60. Un altra pintora
61. En Tolosa, dibuix

Proves d'artista

(Épreuves d'amateur)

RETOCADOS A MA, FIRMADES I SELLADES

1. Femme au chapeau blanc
2. Les vieux forains
3. Le repos
4. L'acroc
5. Miss Gardenia
6. Le hamac
7. Femme à la voilette
8. Sereno! (o nublado)
9. Cap d'estudi
10. Pèl & Ploma

Quadros a l'oli

1. En Ramon Casas, quan era molt jove (1883)
2. El mateix, quan no ho era tant (1897)
3. En Jaume Codina (1892)

4. Senyora E. C. de C. (1895)
5. Noia decadent (1899)
6. Femme au piano (1898)
7. L'Erick Satie (1891)
8. Senyoreta E. C. y C. (1890)
9. Catalinita
10. El pare de l'autor
11. La mare de l'autor
12. Eduardo
13. La Nantas (1892)
14. Don J. B., retrat eqüestre
15. En Pere Romeu
16. Eliseta
- 17.
18. En Carles Vidiella
19. L'Emilio Napoleon
20. Senyora Ll. Ll. de M.
21. Senyoreta I. Ll.
22. Senyoreta E. C., testa
23. Mlle. Thérèse
24. Nena Navas
25. Esboç
26. Esboç
27. Nena Sardà

Un quadro de la colecció Casellas que conté:

Maria Rusiñol, carbó
 Srta. A... al piano, carbó
 Madame... ploma
 El violinista Ysaye, carbó
 Erick Satie, ploma
 En Miquel Utrillo (busto), carbó
 » » » (jascent!) ploma i llapiç colors
 » » » (escrivint), llapiç
 En Pompeu Fabra, llapiç colors
 En Tasso, esculptor, llapiç colors
 En Pere Romeu (alegoria), ploma
 Grupo den Casas, en Casellas i en Rusiñol, ploma
 En Casellas, llapiç

L'Exposició den Casas

Aquest numero l'he tingut de fer d'amagat, pera que n Casas no s'enterés de lo que hi poso; si sabia que la meua intenció és alabar-lo lo més minim, començaria a trobar més pèls dels que hi han en la ploma d'aquest semmanari. Però l'exposició que ell fa i jo he arreglat, és un fet tant important en la vida del PEL & PLOMA, que no tinc més remei que recalcar l'esforç del meu company i amic, que no vui motejar dient-li mestre, perquè desgraciadament *nego* en rodó que en Art s'aprengui de fer les coses bé.

Aquesta Exposició d'obres fetes per un home encara jove, i preparada en pòc temps, representa una feina, una tenacitat i una facilitat de treball tant grans, que a l'entrar a Can Parés

sembla que aquella espaiosa sala, tant repleta de dibuixos, croquis, esboços i pintures, contingui l'obra total d'un pintor que ha arribat al final d'una llarga i complerta carrera. En lloc d'esser aixís, no hi ha més que persones retratades al llapiç, al carbó i a l'oli i els originals i projectes de dibuix que han sortit o sortiran en el nostre petit periodie artistic. Si en Casas volgués i pogués reunir tota l'obra començada seriosament quan tenia setze anys, ni am cinc sales com les de Can Parés hi hauria prou parets pera exposar-la. Fins en l'especialitat de retratar no hi ha ni la meitat de lo que ha pintat, per la dificultat d'obtenir les obres dispersades per tot arreu. Hi falten, sobre tot, la figura den Rusiñol i la de la seva filla quan era molt petita, que no són a Barcelona; i dic que hi falten, perquè tots dos són bona mostra de dos epoques ben marcades en l'estil den Casas.

El reunir obres ja conegudes és cosa un xic nova a Barce-

lona, i precisament per això ns havem decidit a fer-ho. Vaia un gust que li déu donar al pobre pintor el saber que pera reunir les seves obres ha de morir-se! Prescindint de l'exemple de lo que s fa per tot arreu, sobra l veure lo que s fa en literatura i en musica: ningú critica que d'una obra s'en facin moltes edicions, ni que *La Walkiria* s representi una colla de nits. Per què, doncs, els pintors no poden fer-ho? La prova de que podem és que n Casas ho fa; i estic ben segur que l seu exemple no tardarà a ser seguit d'una manera o altra.

El PEL & PLOMA, dintre son cosset de paper barato, té l'ànima contenta com un benaventurat al veure que tant jove ja li surt el caixal del seny; i jo crec que gran part del public corresponderà als grans esforços que fa l meu company pera fer mirar els nostres quatre fulls que desinteressadament breguen pera aixecar el nivell d'art de la nostra estimada terra. Suscrivint-se, els que hi tinguin gust, no ns posarem cap quarto a la butxaca, però podrem fer moltes altres coses que, quan se perden diners, vénen molt més a repèl que a pèl... i ploma.

La col·lecció de personalitats dibuixades

La colocació d'aquests curiosíssims dibuixos ha degut esser feta per rigorós ordre alfabetic: tots els bons companys i respectables amics que en ella figuren se mereixen ben bé ls millors llocs. La dificultat ha sigut més grossa de lo que sembla, perquè la gran sala de Can Parés, am tot i haver suprimit les tres portes del fons, no té prou perímetre pera posar la col·lecció apretada, en una sola renglera.

I ja que avui és dia de *júbilo* i de festa pel PEL & PLOMA, donem a tots els retratats les més grans mercès pel concurs am que ns han afavorit, responent amablement a les invitacions den Casas. Que hi falten molts noms d'aquells que han fet rotllo, ja ho sabem; però la vida d'un home no és molt llarga i la d'una ciutat sí. Indefinidament s'anirà continuant la col·lecció, demanant desde aquí l favor dels que temps a venir formaran la segona tongada.

Alguns dibuixos han d'esser fets per segona vegada, perquè accidents o temps limitat els han fet acabar en males condicions; però havem preferit exposar-los tal com són que privar-nos de la seva companyia.

En quant a posar la cara den Casas al mig d'un plafó, ha sigut cosa meua (però feta d'ell), i quan ho vegi, dintre poques hores, tindrà una enrabiada que no li valdrà, perquè si en Lluís XIV era l'Estat, ara l *Jurat* soc jo.

Els dibuixos d'aquest numero

Mirant-ho bé, no n'hi han més que dos; de prompte sembla que n'hi hagin una colla, perquè havem tingut la pensada

de tirar els anuncis en un altre color. El de la primera plana és la reproducció del dibuix que decora l'invitació, publicat en aquest numero pera que ls que no n'han pogut arrebregar el coneguin.

Per altra part, com el capet va esser publicat en l'anunci que ns va encarregar l'*Art Décoratif*, de París, i molts (massa) se varen creure que era fet allí perquè no duia l'autorizada firma de l'autòr, havem pensat que no estaria de més posar-lo am rubrica i tot.

La senyoreta d'una plana del mig (no sé quina serà) representa una pintora. Allò que sembla sac de mà és una caixa de colors. Per lo demés, d'aquí pocs dies ja la veuran amb un altre vestit.

El dibuix de l'ultima plana és en Casas, fet per ell mateix; i, pera que s facin carrec de si la sap llarga, *reparin* que, essent fet al mirall, va tenir la precaució de dibuixar am la mà esquerra, pera que semblés que era la dreta, portant l'escripulositat fins a canviar-se l rellotge de butxaca.

Però no li valgué, perquè la pipa s decanta a la dreta, contra la costum de tots els que gastem aquest forn de tabac dolent.

De tot se treu astella

L'inventor del reclam no hauria trobat l'anunci esparrant que la resistencia dels gremis ha procurat a l'Exposició den Casas. Figurin-se ls nostres llegidors que, a l'embargar l'establiment de modes de D.ª Joana Valls, els agents del fisc, que van per moneda, han acceptat com penyora un quadre den Casas, valorant-lo en vuitcentes pessetes. Felicitem als agents

executius pel bon nas que han tingut, i desitjariem que embarguessin molts quadros de diferents pintors, tant pera saber de fixo a quant s'estimen oficialment, com pera fer anar el ram de pintura, tant orfe d'arancels i altres coses de numeros.

Lo extraordinari d'aquest numero

No n té res, en apariència; però si sabien les empentes que havem tingut pera que pogués sortir, veurien que fins sen podria dir meravellós. Aquesta matinada, a les dugues, encara no hi havia ni un borrall de lletra; però a Can Parés tot estava en son lloc.

Per sort, a *L'Avenç* són molt bons xicots, i quan volen... volen. Desde en Roca, que m fa passar la lletra pel *fielato* de les is llatines, fins an en Princep, el maquinista, que n poc rato troba les games més delicades i tira hermoses proves com les de les invitacions o les dels *tiratges d'artista*; tant ells dos com tot el personal de la casa fan lo que poden quan tantes planes de text

LA PINTORA.—Exposició de qué? (*Llegint*). Peel!..... Que és aquest cargolillo?..... i Poloma..... Casas?..... Més m'estimo les del Ensanxe.

cauen sota la ploma d'un infeliç que fa sis dies que sen va al llit a les tres i s'alça de mala gana, de molt mala gana, entre sis i vuit. Aprofito aquesta ocasió pera donar-los gracies, promettent-los no tornar-hi més... fins al proxim numero.

Als subscriptors de fòra

Enviarem l'invitació a l'inauguració de l'exposició a tots els subscriptors de fòra... que ja tinguin el rebut. Sentim molt que les distancies no ls permetin venir a veure lo que publiquem *fet a mà*; però ls prometem la reproducció en el PEL & PLOMA d'un es quantes fotografies que donguin una idea de l'aspecte que tindrà Can Parés aquests dies.

A nos abonnés

L'invitation numérotée, donnant droit au tirage de dix dessins originaux de R. Casas, sera envoyée incessamment à tous nos abonnés à l'Etranger. Nous regrettons vivement que la distance leur empêche la visite à l'exposition des portraits peints ou dessinés par notre ami.

El numero proximo

Am consciencia ns hauriem guanyat el dret de descansar una setmana; però am molta més consciència l'obligació ns fa pensar amb el compliment de lo promès, i la devoció amb els morts, quin record coincideix quasi am la fetxa del numero vinent.

Per això estarà dedicat a la Mort, als morts i un xic als pannellets que desitjem ben dolços als subscriptors i als compradors del PEL & PLOMA, fent extensiu el desig a les ànimes esgarriades que ni estan suscrites, ni l compren, ni l llegeixen, ni sel miren.

Círcol Artístic

Aquesta Societat convoca a tots els socis pera la celebració d'un concurs de cartell anunciador de ses Exposicions permanents sota les següents bases:

- 1.ª Sols hi podran concórrer els socis del Círcol.
- 2.ª Pera facilitar el tiratge a una sola pedra, els cartells hauran d'esser tots de la mateixa dimensió, és a dir, 102 centímetres per 72.
- 3.ª Els projectes poden presentar-se en blanc i negre, i en colors. En aquest últim cas han de procurar els autors que les combinacions que empleïn puguin tirar-se a quatre tintes, això és, negre i tres colors.
- 4.ª Els socis esculptors podran concórrer am baixos-relleus, l'imatge litogràfica dels quals siga apropiada a l'objecte del concurs. Els baixos-relleus hauran de tenir les mateixes dimensions indicades pera ls cartells; però si això oferís dificultats, els autors podran reduir-les tot lo més fins a la meitat, però guardant sempre la proporció de 102 per 72.
- 5.ª Els projectes hauran d'esser entregats en el local del Círcol lo més tard el dia 20 de Novembre que ve.
- 6.ª Els projectes estaran exposats durant quinze dies en el local del Círcol.
- 7.ª El Jurat se compondrà de dos individus de la Junta Directiva que no siguen expositors de projectes i de tres socis que no prenguin part en el concurs. Aquests tres socis seran lliurement elegits pels expositors de projectes el dia que oportunament se fixarà.

També elegiran dos suplents, per si algun dels senyors elegits no pogués desempenyar el carrec.

El President i el Secretari del Círcol ho seran també del Jurat.

8.ª El Jurat concedirà un premi d'honor, un primer premi i un segon premi.

El projecte que obtinga l premi d'honor serà reproduït per compte del Círcol i adoptat com a cartell oficial.

L'autor del projecte que obtinga l primer premi disfrutará de lliure quota de soci durant un any.

L'autor del que obtinga l segon premi disfrutará durant sis mesos d'igual benefici.

9.ª Els projectes premiats quedaran de propietat del Círcol Artístic.

S'avisarà oportunament el dia i l'hora que s reunirà l Jurat.

La Junta Directiva espera del companyerisme de tots els socis del Círcol Artístic que acudiran a la crida del present concurs.

Barcelona 15 d'Octubre de 1899.

Observació final

de gran importancia pera l public en general, pera ls subscriptors en particular i pera un servidor de vostès d'una manera especial

Senyores i senyors: Sabran com són les quatre del matí de la tarda en que llegiran (?) aquestes ultimes lletres del meu calzer d'amargor, i queestic aguantant-me l pes de les parpelles, que sols s'han clos deu hores en sis dies. (Un testimoni protesta i diu que són onze. Tant se val!)

Sabran, además, queestic rodejat d'un poeta de bon present i de gran pervindre; d'un escriptor molt observador i feminista;

d'un pilà del ciclisme barceloní; d'un dels doctors en Dret de més pes; del digne i *probo* administrador del periodíc més important de Barcelona (el PEL & PLOMA); d'un gocet anglès naturalisat a Gràcia; d'un goças francès nascut a Sitges; d'un re-mat de taces de cafè buides, copes també sense res, i d'una ex-ampolla d'aquell anís de l'anunci, que ja no ve del *mono*.

Si volen, sabran, ademés, que totes les quatre taules del taller estan plenes de pastetes, goma, agulles, pinzells bruts, pipes, tabac a *granel*, retalls, plomes, papers, vidres, gavarrots, peces *aïslades* d'indumentaria; aniran sabent que l'un dels companys pesa figures en un silló-prospecte; l'altre s passeja amunt i avall badallant com un pont llevadiç; que l ciclista fa la trompeta com si fes un *record*, i que l doctor en Dret recita l *Tenorio* desde fa dugues hores, com una fabrica de fonografs impressionats per en Rafel Calvo. Els goços grinyolen de tant no poder dormir, i les canònades de l'aigua mormolen com si ls fessim nosa.

Afegeixin a tot això l'especte del taller buit de tot lo que l feia semblar a una auca de redolins gegantina, l'hora, el lloc, la sòn, la gana, la set, les vuit (ai! dispensin). Vagin lligant caps i rumiin com puc fer-ho jo pera lligar-ne!!

Com si no n tingués prou, encara m critiquen els meus companys i diuen que l numero semblarà un prospecte. I si ls digués que sí, què dirien?

Però prospecte de bon genre, perquè fins aquí no veig que hi hagi res de mal en estar contents d'haver acabat una feina que semblava interminable, i sortir de tanta pasteta, goma, vidres, claus, gavarrots, cafès, aigua tebia, fum, colors, carbó, recados, apuntacions, reclamacions, observacions, invitacions, inscripcions!

Se sent una veu profunda, però que surt d'un cos petit, que diu:

—Prou! Què hem de fer?

—Què hem de fer? Més de cinquanta quartilles!!

—Però, home, que no veus que ja ets a la que fa vuitanta?—

Ho contem, i, oh maravella! (ara aquí, per allargar, se compta fins a vuitanta) n'hi han vuitanta dugues!

—Bola!—salta l doctor en Dret (que és molt entremaliat), trencant el cantí de l'aigua fresca d'abans d'ahir!!

—Que t penses que fem *L'alegria que passa*?

—Que ho dius per això de bola?

—Sí!!

—Ah!!!!

(Escena muda).

(Ara diuen que faig un dracma).

—No, homes, no! Ja estic llest, i les llumenetes de la sòn ja m'enterboleixen la vista.

—Que tens la clau?

—Sí!—

I tancant la llum, els goços, els finestrals, els llibres i el taller, sortim al Passeig de Gràcia, endormiscat com tota la gran ciutat, que, buida i boirosa, sembla a l'amic poeta de gran pervindre, una ciutat nova que s'ha d'estrenar l'endemà.

Se suscriu al PÈL & PLOMA

a Barcelona, en les llibreries de:

A can Parés, 3, Carrer de Petritxol.

L'Avenc, 20, Ronda de l'Universitat.

Verdaguer, 5, Rambla del Mig.

Duran i Bori, 30, carrer de Fernando.

López, llibreria espanyola, 20, Rambla del Mig.

Corne, llibreria francesa, 8 i 10, Rambla del Mig.

Piaget, llibreria francesa, 23, Rambla del Mig.

Cerveceria dels IV Gats, carrer de Montesión.

Kiosco Tasso, Pla de la Boqueria (venda a l'engròs).

a Gràcia, a can Nibó, 91, carrer Major.

a Madrid, Pórticos de Apolo.

a París, l'on s'abonne chez:

Ed. Sagot, 39 bis, rue Châteaudun.

Boyveau & Chevillet, 22, rue de la Banque.

P. V. Stock, Galerie du Théâtre Français, 8, 9, 10 & 11, Palais Royal.

En vente dans tous les kiosques.

a London, Emile Pelletier, 56, Charlotte Street, Fitzroy Square.

a Bruxelles, Librairie Istace, Galerie du Roi, 14, & Boulevard Anspach.

a México, Agencia internacional, Cerrada de la Moneda, 8.

PUCHINELLIS

Tots els dilluns i dimecres, a les 10 de la nit.

Dijous i diumenges, a dos quarts de cinc de la tarda.

Corrida de toros pels Putxinellis, els divendres, a les deu del vespre.

Funcions de broma per nois.

Se serveix beure i menjar a totes hores.

NOTA.— Els clixés del present numero han sigut fets per la casa J. THOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENC»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115

Durant aquesta tardor darà una serie de representacions el

TEATRE INTIM

que dirigeix l'ADRIÀ GUAL.

Oportunament se facilitaràn els detalls convenients.

Pèl & Ploma NUMERO EXTRAORDINARI 25 CENTIMS

Dibuixat per R. CASAS * ADMINISTRACIÓ: 6, Passeig de Gràcia, GRACIA-BARCELONA * Escrit per M. UTRILLO

SUSCRIPCIO

Barcelona, límits actuals, un any, 5 ptes. • Resto de España, un año, 6 ptas. • Union postale universelle, un an, 7'50 fr.

Tots els subscriptors tenen dret al cartell anunciador.

Números atrassats, 25 centims

En Ramon Casas

Pera posar-li l dibuix que l representa vaig tenir de fer-ho sense consultar-lo per res. Ara que forçosament ha tingut de veure-ho, no està gaire convençut de que no sembli un cop de bombo un xic atenorat. Jo m prenc tota la responsabilitat, i declaro, sense trobar-hi cap mal, que ho és, i que per això l'he fet gravar. No faltaria més que un no s pogués publicar el posat quan al *frente* de tantes noveles, versos, versets i programes, hi veiem retratat al pare de la criatura! M'ha semblat que és molt just que quan en Casas passa pel carrer, la gent que no l coneix més que per ses obres, pugui saber quin posat té, igual que ja s'ha familiarisat amb el de tanta gent com roda per les capses de mistos i altres medis d'instrucció plastica.

Altrament, pera parlar den Casas aquí, ni puc ni vui usar aquelles alabances fetes am cadenes d'adjectius, que quan n'heu tret un del cervell, segueixen els demés com arrossegats. Un home com ell ha d'esser conegut per ses obres, més que per una vida que justament és de les més senzilles i definides; de les que, fortes per la vocació encertada, caminen serenament seguint una ratlla dreta en mig de les multituds.

Aquí paro la lletra destinada a omplir plana, sense explicar que n Casas ja exposava a París quan tenia disset anys; que no ha anat a Llotja; que a can Carolus Duran era l *niño mimado*; que és un gran ciclista; guitarrista de gran ungla; bon cuiner; gran company pera anar a Montserrat, i un fumador de *cigarros escogidos* capaç de vuidar dos estancs. Corre molt la veu de que és enemic de llegir, però l seu tracte freqüent m'ha demostrat l'inexactitut del fet, perquè sap més dels boers que una agencia telegrafica, i maneja l francès que ara s parla, millor que molts que sen capfiquen. En quant a escriure... jo tinc dugues cartes (que un dia publicaré a traició) am paraules verdaderes; però acostuma fer-les omplint les planes de ninots, que ls seus amics posen en marc; a l'actual exposició hi han un grapat de fulls que són *cartes* d'aquestes.

No puc acabar sense continuar la broma del taller, que ha durat més de dugues semmanes. No ls sembla a vostès que n el seu dibuix s'ha afavorit un xic? Si l troben, diguin-li, que farà una rialleta un xic forçada.

Ayuntamiento de Madrid